

LA NAVNET DITT HELLIGES

*Om navnet
over alle navn*

Sr. Joela Krüger

LA NAVNET DITT HELLIGES

Om navnet over alle navn

«La navnet ditt helliges!» Når Jesus lærer oss å be, setter han denne bønningen foran alle andre. Det må bety at den har en spesiell vekt. Ja, at den er viktigere enn bønningen om Guds rikes komme og viktigere enn bønningen om tilgivelse. I Herrens bønn, Fader vår, forener vi oss til denne dag fra alle retninger og kristne tradisjoner. Men denne første delen av Jesu bønn berører oss kanskje minst. Kan det være fordi vi her umiddelbart blir stilt overfor Guds hellighet – mer enn i de andre bønneleddene?

Hvilket navn kretser vi om?

Kan det være at mange av våre personlige, nasjonale og globale problemer henger sammen med at vi ikke tar denne bønningen på alvor? Ærer vi Guds navn og holder det hellig?

Den som kjenner seg selv godt nok, vet at vi reagerer som en seismograf på om vårt eget navn blir æret og anerkjent. Hvis vi utelukkende var opptatt av Guds ære, ville mye bli annerledes. All vår kretsen om oss selv, bekymringer, skjult eller åpenbar irritasjon, krangling, ømfintlige reaksjoner og spenninger ville reduseres betraktelig. «Hvordan kan dere tro, dere som vil ha ære av hverandre og ikke søker ære hos den eneste Gud?» (Joh 5,44) Med dette spørsmålet rammer Jesus oss midt i hjertet. Egentlig skulle all vår oppmerksomhet og innerste engasjement være viet ett eneste navn.

Navn er ofte ikke annet enn en betegnelse, en etikett som skulle garantere for kvalitet. Men mange ganger holdes ikke det som navnet lover. Med Guds navn er det annerledes: «Jeg er den jeg er». Gud forandrer seg ikke. Han gir ingen andre sin ære. Hans

navn er uløselig knyttet til hans hellighet. Og for hans eget folk, jødene, er dette navnet så hellig at de ikke engang våger å uttale det. Også i Det nye testamentet ser vi at et møte med Guds hellighet utløser frykt og beven. Vår Gud som er trøstens Gud og barmhjertighetens far er og blir «fortærende ild». Men den som skjelver, får høre hans nådige tiltale: «Frykt ikke!»

Akter vi ham for intet?

«Hellig, hellig, hellig er Herren Sebaot. Hele jorden er full av hans herlighet.» (Jes 6,3) Våre land er ikke fylt av hans herlighet. Tvert imot er de nedtyngt av spott mot Gud. Dag og natt vanæres han på så mange måter at vi ikke lenger er i stand til å reagere som vi burde. Som kristne har vi dessuten en tendens til å sky konflikter. Vi vil ha harmoni. Uten at vi merker det fremmer vi dermed den multireligiøse toleranseånden. Hjelpeløse og resignerte slår vi fast at toget er gått. Igjen står Jesus der som den foraktede, som vi ikke regner for noe (se Jes 53,3) og som det ikke lønner seg å kjempe for.

Men er virkelig alt tapt? Hvordan kan vi fremdeles finne «et tog» som går i rette retning?

Et galt gudsbilde

I flere tiår har vi hatt en forkynnelse som utelukkende betoner Guds betingelsesløse kjærlighet. Det har bidratt til at de fleste av oss nesten ikke reagerer når Guds navn vanæres. Det er sant at Guds barmhjertighet, godhet, nåde, kjærlighet, overbærenhet og tålmodighet er ubegripelig stor – nærmest grenseløs. Men det finnes en grense som vi desto lettere overskrider fordi vi ikke lenger ser den. Kristen nestekjærlighet og toleranse har blitt fortegn som gjør Gud til bare kjærlighet. Han er raus og ser gjennom fingrene, straffer aldri og kan ikke føle sorg, langt mindre vrede. Vi trenger riktignok mye trøst og oppmuntring, men vi

må ikke utelukke all formaning og enhver advarsel, ellers havner vi i et livsfarlig selvbedrag.

Gud er annerledes

De ti budene fra Sinai burde være nok til å advare oss mot en slik gal oppfatning. Etter det første bud følger det andre som uttrykkelig taler om straff: «Du skal ikke misbruke Herren din Guds navn, for Herren frikjenner ikke den som misbruker hans navn» (2 Mos 20,7). Hvor mye skyld mot dette budet har ikke hopet seg opp! Den suverene, allmektige Gud er «Gud over alle guder». Han er Israels konge, konge og Herre over alle folk og hele verdens skaper og dommer. Han er «Ordet» og hans ord mister aldri sin styrke. Det står fast selv om vi liker å tolke hans tålmodige taushet som om Gud med tiden ettergir oss skylden og ikke bryr seg om den.

Men sannheten er at Den hellige skrift fra 1. Mosebok av, hos profetene og helt til Johannes Åpenbaring vitner om hvordan ære eller vanære av Guds navn har velsignelse eller forbannelse til følge. Sorg og klage fra Guds farshjerte ledsager hele Israels historie. For sitt hellige navns skyld har han igjen og igjen spart sitt folk. Han har advart dem og utsatt sine dommer helt til han ikke kunne annet enn å straffe, slik han hadde sagt dem i sitt ord. Slik har Gud handlet med sitt folk til alle tider. På samme måte vil han også i fremtiden handle med oss som får lov å tilhøre hans folk.

Som på Noas tid

Bibelen forteller oss at i tiden før syndfloden var Herren full av sorg i sitt hjerte (1 Mos 6,5-6). Hvor mye mer må ikke dette ordet gjelde i dag! For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin elskede enbårne Sønn. Nå er offeret fullbrakt – må da ikke Guds sorg være enda dypere enn før syndfloden? Hans kjærlighet tvinger oss ikke inn på den rette veien.

Gud respekterer vår frihet og venter til svaret vårt er lydighet av egen fri vilje. Kjærlighet venter på kjærlighet. Og en ubesvart kjærlighet lider, ellers var den ikke kjærlighet.

Hvilken sorg for Guds farshjerte er ikke en verden som i rasende tempo fjerner seg fra ham! Den som forlater ham er forlatt. Den som erklærer Guds bud for ugyldige, forlater frivillig beskyttelsen over sitt liv. Han mister fotfestet mer og mer og har til slutt ingen grunn under føttene. Derfor er gleden så stor i himmelen når bare en eneste synder vender om fra sine gale veier og finner hjem. Men tilsvarende stor er sorgen i himmelen over de mange syndere som mener at alt er greit og at de ikke trenger å vende om.

Jesus midt iblant oss

Når Jesus Kristus er den samme i går og i dag og til evig tid, betyr det at han lider også i dag. «Saul, Saul, hvorfor forfølger du meg?» Med disse ordene møter den oppstandne Jesus den fanatiske forfølgeren av hans første menighet. Han identifiserer seg helt med lidelsene hans menighet går igjennom. Det samme gjelder for hans «minste brødre» (Matt 25,40). Den triumferende seierherren fra Golgata velsigner oss ikke fra det fjerne, men er oss nærmere enn det kjæreste menneske. Alt hos oss berører ham. Han lider *med* oss og lider *på grunn av* oss. Fremdeles går han i forbønn for oss hos Far. Fremdeles venter han på at den siste fiende skal bli lagt under hans føtter. Vi kan ikke forestille oss hvor streng straffen blir for den «som har trampet Guds Sønn under fot, vanhelliget paktens blod som han selv er blitt helliget ved, og spottet nådens Ånd» (Hebr 10,29). Jesu blod som han ga til vår forløsning er høyhellig. Høyhellig er også det navnet som står skrevet over ham på korset: «Jesus fra Nasaret, jødernes konge». Er det slik at dette høyeste av alle navn blir tilbedt i

menighetene våre? Roper vi det ut, ærer vi og opphøyer ham? Her hos oss i Tyskland jublet skarene imot et annet navn. Fra en jødehater ble det forventet frelse – «Heil» og redning. Men nå vil vi desto mer gi jødernes konge ære og tilbedelse. På den måten kan bønnen «La navnet ditt helliges» bli levende for oss.

En SOS-tilstand

Vi har mistet følsomheten for Guds hellighet. Profeten Malaki skildrer denne tilstanden i de siste kapitlene i Det gamle testamentet. Store løfter blir gitt til dem som frykter Herren og ærer hans navn (se kapittel 3,16). Og Malaki profeterer om Elias komme og forsoningen mellom fedre og sønner i den siste tid (4,6). Men før dette skjer blir Guds folk uttrykkelig advart mot denne SOS-tilstanden. Når vi sammenligner den åndelige tilstanden som her skildres med situasjonen i dagens menighet, kommer den samme intetanende reaksjonen til uttrykk.

Gud vender seg til dem som holder gudstjeneste og allikevel forakter hans navn. De svarer og spør: «Hvordan har vi vist forakt for ditt navn?» (Mal 1,6). Gud svarer: Dere vanhelliger det når dere sier at Herrens bord er uverdigg ... (v.12). De kan ikke forstå hvorfor han vender seg fra dem enda så mye de sukker og gråter. Så spør de: «Hvorfor?» (Mal 2,14). Herren forklarer dem at det har å gjøre med at de er utro mot sine ektefeller. De tretter Herren med ordene sine og spør seg selv: «Hva er det vi har trettet ham med?» og «Hvor er Gud, han som dømmer?» (Mal 2,17). Han kaller dem til omvendelse og de spør: «Hva skal vi vende om fra?» (Mal 3,7). Han formaner dem og sier: «Dere taler harde ord mot meg.» De sier: «Hva er det vi har sagt mot deg?» (Mal 3,13). – Gud må klage: «Er jeg far, hvor er da min heder, er jeg herre, hvor er ærefrykten for meg?» (Mal 1,6).

David's styrke

Hos David ser vi det motsatte. Da David våget å tre inn i kampen mot Goliat, hadde han bare ett motiv: Denne filisteren hadde angrepet Guds ære. Derfor ga Gud ham seier, selv om det menneskelig sett så helt umulig ut. Ikke noe svekker Satan mer enn når vi ærer, helliger og opphøyer Guds navn. Ikke noe svekker menigheten mer enn når den mister følsomheten for det som vanærer og nedverdiger Guds navn.

Vår kamp er ikke mot kjøtt og blod, men mot makter og åndskrefter, mot ondskapens åndehær i himmelrommet. Forestillingen om en usynlig verden burde ikke være fremmed for oss i elektronikkens tidsalder. Nesten alle har til enhver tid tilgang til en usynlig virkelighet. På lignende måte kan vi forestille oss at usynlige signaler stadig angriper Gud og sikrer denne verdens fyrste rettigheter som han vet å utnytte fullt og helt. Kampen retter seg alltid direkte eller indirekte mot vår Herre og skaper, han som er Israels Gud. Enten det dreier seg om innsatsen for det ufødte liv eller kampen mot antisemittismen, så dreier det seg om Gud selv og hans ære.

Gi Gud ære og tilbe ham

«Frykt Gud og gi ham æren! For nå er timen kommet da han skal holde dom. Tilbe ham som skapte himmelen og jorden, hav og kilder!» (Åp 14,7) I vår tid er lovsang og tilbedelse en viktig del av programmet i Jesu menighet. Det har vi all grunn til å glede oss over. Men det ville være en stor vinning om tilbedelsen vår hadde et dypere indre ankerfeste. Vi trenger en sann gudsfrykt som også regner med en kommende dom.

Da ville vi ikke bare være opptatt av å nyte Guds nærvær, men lengte etter tilgang til Guds farshjerte, det som lider fordi han elsker så høyt. Den hellige ånd ønsker å gjøre denne innerste hjertekontakten

så fast og sterk at vi kan gi ham ære selv i tider med store personlige rystelser. Vi får gjøre Jesu ord til våre da han æret sin Far og sa: «Nå er min sjel fylt av angst. Men skal jeg så si: Far, frels meg fra denne timen? Nei, til denne timen skulle jeg komme. Far, la ditt navn bli herliggjort!» (Joh 12,27-28).

Babels tårn i dag

Mennesket har i ubeskrivelig arroganse utelukket Gud som Herre og skaper. I stor grad er han fjernet fra forestillingsverdenen vår. Vi er i ferd med selv å skape «det nye mennesket». Vi bestemmer om et barn skal få leve og i så fall med hvilke egenskaper. Det skal helst overvåkes fra laboratoriestadiet. Vi bestemmer om det skal vokse opp med far eller mor, eller med flere fedre og mødre. Vi vil selv bestemme hvordan livet skal arte seg og når vi vil dø. Samtidig vil vi med miljøverntiltak redde truede dyrearter og hele planeten. Mennesket vil hindre krig og skape fred. Ikke noe synes å være umulig.

Alle anstrengelser og nyvinninger skulle tjene til menneskets beste. Men det viser seg at vi med mange av våre prestasjoner ødelegger oss selv. Slik det var da Babels tårn ble bygget, kommer Gud til å gripe inn fordi mennesket har forgrepet seg på ham. I den ujevne kampen med Goliat seiret den egentlig altfor unge, uerfarne og ubevæpnede gjetergutten David med en steinslynge. Gud vinner alltid de største seiere med sin «lille hjord» som ikke kjemper for egen, men for hans ære.

Mindretallets makt

Denne lille hjorden vil, i verdens øyne, alltid være en latterlig minoritet som allerede i utgangspunktet er underlegen. Men når vi er grepet av lidenskapelig kjærlighet til vår foraktede Herre, vil fienden oppleve at vi er farlige «som en hær under banner» (se Høysangen 6,4;10). Slik beskrives bruden i Høysan-

gen. Hun får fienden til å frykte og jager ham på flukt. Mindretallet – om det så bare er ett menneske – er som Moses, som holdt Kristi vanære for en større rikdom enn skattene i Egypt. Et slikt menneske er også beredt til å bære vanære utenfor den store kirkelige leiren (Hebr 11,26 og 13,13). Dette er et mektig oppdrag, selv om det virker aldri så lite vellykket og effektivt for omverdenen. Vi vil leve for at Gud skal bli sett, kjent og elsket. Vi lengter etter å gjenerobre noe av det han har blitt frarøvet og nektet – den æren hans navn fortjener!

Han venter på oss!

Guds navn er omgitt av en ubeskrivelig glans av ære og herlighet. Selv om vi med våre liv bare kan belyse dette navnet med en liten stråle, har det lønt seg å leve. «Til lov og pris for hans herlighet og nåde» er vi skapt og gjenløst (se Ef 1,6).

«Gi Herren den ære hans navn skal ha, bøy dere for Herren i hellig prakt!» (Sal 29,2) Det betyr: Gi ham det som tilkommer ham. Gi ham det som har gått tapt! Ikke oss, Herre, ikke oss, gi heller ditt navn ære! Gi ham ære uten å tenke på deres egen vinning. Det venter han på mer enn alt annet. Bare han er verdt all ære. Han alene er vår framtid. For æren, riket, makten og herligheten tilhører ham nå og i evighet!

Bøker til samme tema av M. Basilea Schlink:

NÅR GUD TRER UT AV SIN TAUSHET

LA OSS TILBE HERREN!

PATMOS – DA HIMMELEN ÅPNET SEG

Andre hefter av Mariasøster Joela Krüger:

MEDMENNESKELIGHET –

Orienteringshjelp i endetidens humanistiske storm

HVOR ER NÅ DIN GUD?

Den skjulte meningen med lidelsesveier

Å KJENNE KRISTUS (Filipperne 3)

BØNNEHJELP I ENDETIDEN

Bibelsitat: Bibelselskapets oversettelse 2011

Oversettelse: Mariasøstrene

Omslagsbilde: Tron Eilert Holst-Pedersen